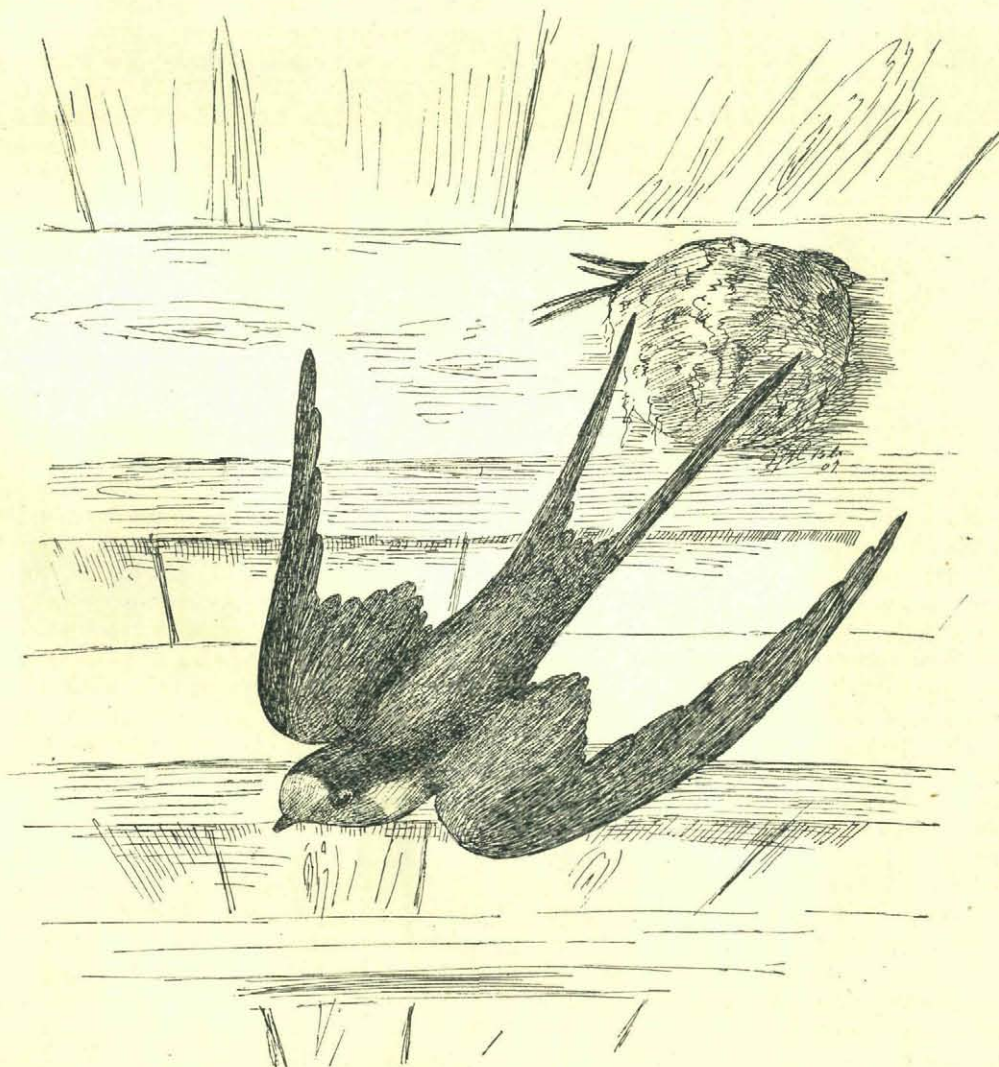

aardig om te zien, hoe de ouden ze alles leerden, wat een flinke zwaluw dient te weten en te kunnen. In den eersten tijd kwamen ze nog gedurig in het nest terug, — later alleen tegen den avond, — en ten slotte zagē we ze slechts een

hebben ze dezelfde woning weer betrokken. Toen is het nest door een ongelukkig toeval van den balk gevallen. Maar de vogels bouwden een eindje verder tegen den zolder een nieuwe woning. Deze heeft tot nog toe elken zomer dienst gedaan.

enkele maal het nest als slaappleats gebruiken, (vaak volgde dan regenachtig weder).

Ook het tweede broedsel werd grootgebracht.

Daarna werd het stil op onze deel.

Maar, de volgende lente kwamen de zwaluwen weer en

De zwaluwen werden zóó mak, dat ze zelfs den moed hadden, als er gedorscht werd, tusschen de vlegels door naar haar nest te vliegen.

Lintelo, '07.

G. J. MEINEN.

IN DEN TUIN VAN DEN BUITENMAN.

In het vorige stukje heb ik een en ander medegedeeld omtrent de vogels, die in onze tuinen zooveel afwisseling brengen. Ik heb de diensten, die zij ons bewijzen, in het licht gesteld en de schade, welke zij aanrichten, zoo weinig mogelijk geteld. Ja, als het er op aankomt, zou ik er zelfs voor te vinden zijn een lans te breken voor de musschen, hetgeen echter ook uit het vorige artikel gebleken is. Een ander diertje, dat in leerboeken, in landbouw-rubrieken in onze dagbladen, en niet het minst in schoolboekjes, als hoogst nuttig wordt aangeprezen, mag zich niet in mijn sympathie verheugen. Ik bedoel de mol, een sujet, waarvan

we in onze tuinen veel verdriet beleven. Zijn nut wordt zoo luide verkondigd, dat men wel doordrongen moet wezen van zijn uitmuntende hoedanigheden. En echter, wat ziet men allerwegen? Schier zonder uitzondering wordt de gehate zwartrok vervolgd. Men heet hem medelijdend „een miskend dier”, men heeft hem wel eens de chef der onderaardsche politie, ja koning genoemd (Huisboek voor den Landman door J. Doornbos blz. 142); kortom door allerlei loftuigen tracht men de clementie van land- en tuinman in te roepen. Men neemt zelfs zijn toevlucht tot minder waardige praktijken, om den mol het leven te besparen:

wie een mol vervolgt, wordt voor onnoozel, dom, onwetend, of wat dies meer zij, gehouden. Ook ik heb hem tegenover leerlingen in de school, in particuliere gesprekken met landbouwers steeds verdedigd... totdat ik zelf in het bezit kwam van een tuin. Vaak had ik betoogd, dat ik het aantal mollen in een tuin veeleer zou zien te vermeerderen, dan er maar één te doodden. Het duurde evenwel niet lang, of ik leerde die zoogenaamde miskende dieren van een zeer ongunstige zijde kennen. Nog herinner ik mij levendig, hoe voorbeeldig mijn eerste slabed er bij lag en hoe extra de teere plantjes groeiden. Nog twee, drie dagen, en de eerste jonge sla zou op tafel verschijnen. Maar ook weet ik nog even goed, hoe zuinig ik keek, toen ik op een goeden morgen ontdekte, dat mijn vriend het bed zoodanig had omgewoeld, dat nagenoeg alle planten er verwelkt bij lagen en ik genoodzaakt was opnieuw te zaaien. Ik troostte me echter met de gedachte, dat het nuttige diertal van schadelijke insecten en larven zou buitgemaakt hebben. Waarschijnlijk was de vangst aldaar goed geweest; althans niet lang daarna lag hetzelfde bed andermaal overhoop. Daar mij zoo dikwijls een dergelijke vriendschapsdienst werd bewezen, wenschte ik al spoedig, dat al die chefs van politie op de Mookerhei zaten. Verbeeld je, een commissaris die zelf de ruiten ingooit! Vooral in het voorjaar, bij aanhoudend droog, schraal weder, kunnen de mollen veel bederven: de uitgeworpen plantjes zijn dan niet bij machte weder in de aarde wortel te schieten. In den drogen zomer van '04 mislukte de oogst van een paar tuinbedden totaal doordat er de zwartrokken ergelijk in huishielden. Bezochten zij maar dat deel van den tuin, waar forskere planten, als aardappelen of boomen groeien, die wel een stootje kunnen verdragen, dan zou het met de schade nog wel afloopen; zij kiezen echter hun jachtveld bij voorkeur in den moeshof, daar deze gewoonlijk beter bemest en derhalve rijker aan wormen is. En juist voor de groenten mogen wel wat „humusvormers” gespaard blijven.

Men behoeft gelukkig geen echte Nimrod te zijn, om de mijnwerkers te vangen: na eenige oefening is men zoo goed als zeker ze buit te maken. Ge wandelt in uw tuin of ge zijt aan het hovenieren. Daar bemerkt ge op eenigen afstand van u, dat de grond omgewoeld wordt. IJlings de spade, die natuurlijk voor de hand staat, gehaald, klompen of pantoffels uitgetrokken en op de kousen (is de grond wat vochtig, welnu, een paar natte voeten heb ik er wel voor over, om den ellending te snappen!) naar den vriend gesneld. Ge ziet aan de opgeworpen aarde in welke richting hij zich beweegt, steekt heel voorzichtig de spade achter het dier, zoodat het niet meer achterwaarts kan, wijpt het met den grond omhoog, en als het boven de aardoppervlakte is, is een tikje op zijn neus voldoende het te doodden.

In het voorjaar zie ik den mol liever niet in den moeshof; wel is het aantal larven en insecten, dat hij verdelgt, groot; doch dit nut weegt m. i. niet op tegen de schade, welke hij ons berokkent. Op bouwland, waar meestal niet zulke teere planten wassen, vernielt hij door zijn woelen niet zooveel. Echter bij langdurige droogte als in dit voorjaar, is de schade, die hij hier en daar bv. onder de teere kiemplanten van suikerbieten aanricht, niet gering te noemen. In weiland, inzonderheid in uiterwaarden, zijn de mollen talrijk te noemen. Hiervan kan men zich overtuigen in Februari of Maart, wanneer de rivier buiten haar oevers treedt. Dan heerscht er een ware paniek onder de luidjes, indien ze door de zondvloed verrast worden. Allen trachten, deels loopende, deels zwemmende, een goed heenkomen te zoeken en de „blinde” mollen weten uitmuntend de zware dijken te bereiken, waarin zij een veilige schuilplaats vinden. Bij zoo'n overstroming ziet men eerst recht welk een

groot aantal mollen een waard herbergt. Wandel er eens in den zomer en ge zult u niet verwonderen, dat een boer moet twifelen aan de hem opgedrongen waarheid, dat de mol een nuttig dier is, als ge daar die meters lange ritten aanschouwt, waardoor somwijlen een stuk weiland in een heide herschapen wordt.

De beide vorige voorjaren werd er een levendige handel gedreven in mollevelletjes. In tuinen, op akkers en vooral in uiterwaarden trof men de vangers aan, gewapend met spade en zak, en vergezeld van een zoogenaamd bunsinghondje, dat zich ook behendig betoonde bij deze jacht. Iedere boer gaf den mollenvangers verlof, zijn landerijen af te zoeken, en menig arme drommel maakte een aardig duitje.

Een mijner vrienden, tevens mollenvriend — hij bezit echter geen tuin — (in dit opzicht gaat het spreekwoord „Les amis de mes amis sont mes amis” niet op!) zei me eens: „Ik geloof wel, dat de mollen schade kunnen doen, maar dan hebt ge van het goede te veel”. — Zeker, men kan van het goede te veel krijgen, maar toch niet zoo heel gauw van iets, dat in alle opzichten op dien naam aanspraak kan maken. Eén mol toch kan in een tuin al zeer veel bederven. Van padden en kikvorschen, die zich steeds even nuttig betoonen, hebben we daarentegen nooit te veel. Die dieren maken niet minder slakken, insecten en larven buit, en zij hebben daarom in onze tuinen vrij entree.

Zoo driftig en voortvarend als de mol te werk gaat, zoo voorzichtig en phlegmatiek is onze pad: dit dier zal bij zijn jacht geen plantje, al is het nog zoo teer, beschadigen. De dieren mogen allen de padden verafschuwen, bij den tuinen landman staan zij hoog aangeschreven. Gaarne vertoeven zij in een verlaten mollegat, waar zij uren lang op dezelfde plaats zitten. Soms komt er een heel parmantig even met den kop uit het hol kijken, als wilde ze zien, hoe het met het weer gesteld is; ducht zij gevaar, dan schuift ze zachtjes aan achteruit. Zeer dikwijls hebben ze haar woning zoo goed onder de aarde verborgen, dat ze niet te zien zijn. Bij het rooien van aardappels of anderen arbeid in den grond worden zij dan onzacht in haar zoete rust gestoord, en hoewel niemand er aan denkt den stillen weldoeners eenig kwaad te doen, zoeken ze verschrikt hun heil in de vlucht en dan weten ze wel beenen te maken.

Dat padden in het onderaardsche soms aardige woningen weten te kiezen, bleek me verleden jaar, Met compost was een busje van Van Houten, een afgedankte schoen en een pantoffel in den tuin terecht gekomen. Als meststof voor de peentjes, welke aldaar groeiden, had die rommel geen waarde, als woning van drie padden evenwel zooveel te meer. Toen ik wegens de droogte een maaltje worteltjes niet op de gewone wijze kon uittrekken, moest ik dit doen met behulp van de spade. De geïmproviseerde paddenpaleizen kwamen toen boven, en mijn drie vrienden waren wel een weinig verwonderd, toen ze eensklaps het brandende Augustuszonnetje op hun kopje voelden. De bewoners van den schoen en de pantoffel namen de vlucht, maar de koning uit het blikken paleis was zoo verstandig geen afstand van den troon te doen. De drie voorwerpen werden weder in den grond gedaan, zoo wat op dezelfde plaats en toen ik een paar dagen later de aarde voorzichtig op zijde deed, zag ik het busje nog altijd bewoond, ook in den neus van den schoen was de deserteur weder teruggekeerd, maar de pantoffelheid was verdwenen.

Het is algemeen bekend, dat padden uitstekende weerprofeten zijn. Komen ze uit hun schuilhoeken en kruipen ze in groot aantal door den tuin en over de paden, dan komt er stellig regen. Op een andere wijze weten ze mij ook te vertellen, dat er een bui in aantocht is. Ik behoor nl. tot de waarnemers voor het Meteorologisch Instituut

te De Bilt, en niet zelden waarschuwen de padden mij, dat ik dien dag of avond op mijn post moet zijn om een donderbui te observeren. Bij schoon weder, zelfs terwijl het zonnetje aan den hemel schittert, kan het gebeuren, dat hier en daar een pad nabij den ingang van haar hol verschijnt en een allerakeligste muziek laat hooien. Onze beestjes hebben schik; zij verwachten overvloedigen regen en met een piepend geluid kraaien ze het bij tusschenpoozen uit van plezier. Op zoo'n gekwaak volgt in 9 van de 10 gevallen een bui, en naar ik enkele malen opmerkte, zonder dat mijn barometer op verandering der weersgesteldheid wees. Een enkele maal krijgen we mist of dauw; vochtigheid in den dampkring blijft in geen geval achterwege. Als zoo'n profetie van mijn padden vervuld wordt, denk ik wel eens aan de historische anecdote omtrent Professor Buys Ballot en den Veluwschen schaapherder.

Behalve padden zien we nog twee andere diersoorten gaarne in onze tuinen, nl. kikvorschen en hagedissen. Laatstgenoemde diertjes worden in leerboeken geprezen als insectendelgers; ik moet echter bekennen, dat ik in mijn tuin nooit een hagedis een poging heb zien doen, om een of ander beestje te bemachtigen. De kikkers daarentegen, zowel de water- al de landkikvorsch, betoonen zich ijverige jagers op allerlei insecten en larven. Nooit was mijn tuin zoo rijk aan die springers als in den drogen zomer van 1904. Nagenoeg alle slooten in de Betuwe waren kurkdroog, en de kikkers wisten ook wel van den nood een deugd te maken; ze zochten vooral onder de groote koolbladen beschutting tegen de heete zonnestralen. Des avonds en des morgens kon men ze er geregeld boven op vinden; dan toch waren ze in de gelegenheid hun dorst te lesschen aan de dauwdroppels, die de bladen meestal rijk bevochtigden. Als ze hadden kunnen spreken, die arme kikkers, ze zouden gezegd hebben, dat ze toch liever op een groot Nymphacablād in een waterrijke sloot zaten dan op een reusachtig koolblad in een naar regen smachtenden tuin. Honger behoeften ze er volstrekt niet te lijden: meermalen zag ik hen de koolbladen zuiveren van rupsen, en ik geloof zeker, dat de kooloogst van verleden jaar, die door de droogte dreigde te mislukken, nog vrij goed genoemd kon worden door de belangrijke diensten, welke de groenrokken ons bewezen.

Het aantal soorten viervoeters dat men in onze tuinen aantreft, is beperkt. Behalve de genoemde dien ik nog den egel te vermelden, welken we, als de avond valt, dikwijls op roof zien uitgaan. Minder gemakkelijk is het zijn nest op te sporen. Bij voorkeur verbergt hij dit onder een reusachtig blad van een rabarberplant, waar de egelfamilie aan nieuwsgierige blikken van menschen is onttrokken. Hoewel de egel vrij menigvuldig in mijn tuin te zien is, heb ik er slechts éénmaal een nest met jongen ontdekt en wel tusschen het loof van volkammen, een echt ouderwetsche Betuwsche aardappelsoort, die zich onderscheidt door hare hoog opschietende stengels. Nu is een tuin, waarin nog al eens gewandeld wordt en kinderen met een hond soms een lawaai maken van wat-benje-me, eigenlijk geen woonplaats voor egels, die de eenzaamheid beminnen. Het egelgezin bleef dan ook maar kort bij mij gehuisvest. We vonden het allen zoo leuk, dat een egel met zes jongen daar midden in de aardappels huisden, dat ieder meer dan den diertjes lief was er een kijkje ging nemen; ook ons hondje ging wel eens mee op kraambezoek. Zulk een drukte kon moeder egel niet velen voor haar zeer jeugdige kinderen, die nog geheel blind waren. Toen we den volgenden morgen wilden vragen, hoe het met moeder en kroost ging, was de familie spoorloos verdwenen. Hoe wij ook zochten, noch in den hof, noch in den omtrek konden we ze ontdekken.

Beter dan de viervoeters is de insectenwereld vertegenwoordigd in onze tuinen.

Tot de schoonste kevertjes, die er bij honderden te vinden zijn, behooren de aardvlooiën, en het is maar jammer, dat die dartele spring-in-den-tuin's ons zooveel hartzeer bezorgen. De naam is alleen voldoende, een ieder met walging voor dat kleine goedje te vervullen. Eens wilde ik een jonge dame opmerkzaam maken op de verwoesting, welke zij in den hof aanrichten, en ik noodigde haar uit mij te volgen. Ze toonde hierin weinig zin te hebben, omdat ze alles wat vloot heet haat met een innigen haat. Geen wonder: ze had wel eens een „springertje” overge-erfd van een poes of hond en was bang, dat ook een aardvloot haar met een bezoek zou vereeren. Toen ik echter bij kris en bij kras volhield, dat de aardvloot net zoo min een vloot was als een walvisch een visch, en ik de verzekering gaf, dat nog nooit één hunner menschenbloed genuttigd had, kreeg ze meer moed. Wij naderden het radijsbed, waar de levendige diertjes lustig her- en derwaarts sprongen. Na enkele vergeefsche pogingen gelukte het mij er een paar te vangen, en werden ze onder een loupe bekeken. Het dametje was vol bewondering voor het frasië vlooitje van nog geen 2 mM. grootte. Het eene was vooral prachtig te noemen: de geel gestreepte aardvloot, *Haltica nemorum*. Zijn de overlangsche gele strepen op de zwarte dekschilden voor het bloote oog reeds zichtbaar, onder de loupe kwamen die veel beter uit. En wat dikke dijen aan de achterpootjes! Het andere leek op een miniem spektorretje, dat op zuring in overvloed te vangen is; het was *Haltica oleracea*, even metaalkleurig schitterend als het zuringkevertje. Beide *Haltica's* leven broederlijk bij elkaar in onze tuinen en geven elkaar niets toe in vraatzucht. Een leek in de botanie kan van onze aardvlooiën jeeren, welke planten tot de Cruciferen behooren; alle koolsoorten, radijs, thinkers hebben in sommige jaren zoodanig van hen te lijden, dat ze geheel ten onder gaan. Ook herderstaschje, *Draba verna*, Barbareasoorten en andere kruisbloemen, die ik in mijn tuin plaatste om de proef te nemen, versmadden ze niet; minder schijnen ze gesteld op *Thlaspi arvense*. Toch geven ze de voorkeur aan gekweekte boven wilde kruisbloemen. Vooral dit voorjaar, hetwelk zich kenmerkte door droogte en schraal, zonnig weer, hebben ze heel wat vernield: geheele bedden met radijs, spruit- en boerenkool gingen te loor, doordat de kevertjes de jonge kiemplanten totaal opvraaten. Grotere bladen, die ook geteisterd werden, geleken soms op een zeef. Nu en dan wippen ze eens eventjes over naar het krottenbed, om van de jonge blaadjes te snoepen; dit is de eenige plant, niet tot de uitverkoren familie behorende, welke nog genade vindt in hun oogjes. Als we die vernieling aanzien, neen, dan zingen we niet met Poot: „Hoe genoeglijk rolt”, enz.

Het eenige geneoegen — al vinden sommigen dat misschien twijfelachtig — bestaat in de vlooiënjacht. Zoodra b.v. koolplantjes even boven de aarde kijken, zijn de springers daar, om zich aan het malsche groen te goed te doen. Dan begeeft ge u met een gieter vol water naar het geteisterde bed en stort er een milden regen op neer, zoo mild, dat de bodem die niet verzwelgen kan en er kleine plasjes ontstaan. Den plantjes is dat water welkom, de vlooiën evenwel zijn er niet op gesteld en trachten al springende te ontkomen. Daar hun sprong onbesuisd is, komen vele vluchtelingen in de plasjes terecht, waar zij of verdrinken of gemakkelijk te vangen zijn. Wilt ge succes hebben op uw bestrijdingsmiddel, kan dient ge elken avond te gieten: de vochtminnende koolplanten wassen beter, terwijl de aardvlooiën verminderen. Echter, het is mij meer dan eens overkomen, dat dit geneesmiddel erger was dan de kwaal. Onze vriend de mol treedt nl. soms als bondgenoot van

de aardvloo op, om mede te werken tot de totale mislukking van de koolbouw. Immers de mol vindt het niet zoo on aardig, wanneer de bodem hier en daar overvloedig gedrenkt wordt, hij weet waar water is verschijnen regenwormen, en zoo kan het zijn, dat ge, als ge des morgens een kijkje komt nemen, uw koolbed geheel overhoop ziet liggen. Nogmaals: is de mol in onze tuinen wel nuttig te noemen?

(Wordt vervolgd.)

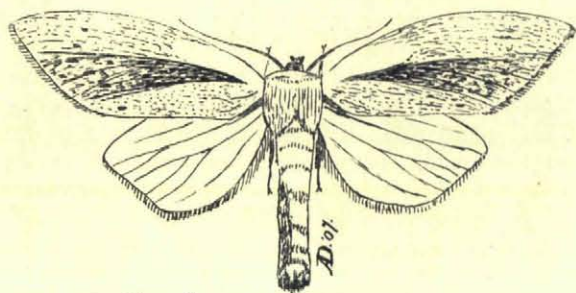
Rijswijk (Geld.).

B. J. VAN WAGENSVELD.

EEN WEINIG ERVARING. II.

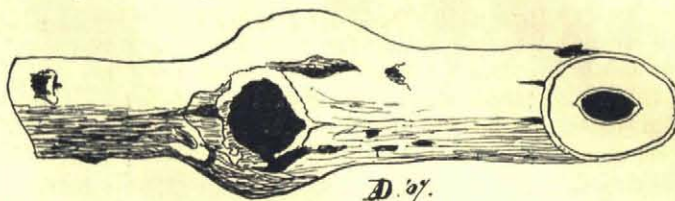
Voor den entomoloog bestaat er eigenlijk geen winter; alleen maar een soort komkommertijd, want heden, 16 Januari 1907, is er reeds een vlinder uitgekomen, genaamd *Meliana flammea* Curt. Het is wel een product uit den broeibak bij den schoorsteen, maar niettemin een prachtig diertje. De poppen van deze zeldzame soort zijn te vinden in dunne rietstoppels, afgesneden struisriet, dito valeriaan,

Meliana flammea Curt.
x 2.

en soms in *Nonagriagangen*. Glimmend bruin gekleurd, zijn ze lang en dun. Is de rups door een zijgaatje in zijn verblijfplaats gekomen en niet door de bovenste opening, dan verpopt zij in het lange bovendeele en staat op den kop. 't Vorig jaar vond ik zóó twee exemplaren. Langs den gewonen weg aangeland, heeft de verpopping normaal plaats. De gewichtige bewerking van het rustoord heb ik mij aldus voorgesteld: de rupsen spinnen eerst den bodemvloer, kruipen dan achterwaarts uit den stengel, om er vervolgens weder achterwaarts in te kruipen en de zoldering te volmaken. Zoo'n vliesje zou eens met het microscoop onderzocht en daarna geteekend moeten worden, want de vlinder moet het bij het uitkomen doorboren; het moet dus uiterst dun zijn. Tevens sluit het de holte waterdicht af; het bewijs ervan ligt daarin, dat ik levende rupsen van *Leucania obseleta* Hb. en poppen van *Meliana flammea* Curt. gevonden heb op plaatsen, die 's winters dikwijls onder water staan. Eerst moest dan ook het water uit den stoppel geloosd worden, voor ze werd onderzocht. De *Meliana*-rups is van het lange type, en gelijkt sprekend op die van *Leucania stramina* Fr. Waterig-stroogeel met eene donkere ruglijn. Bij het uitkloppen van elzen vond ik er een in de paraplu; toen het dier in October verpopte, begreep ik, dat het de eerstgenoemde soort was. Van alle rietrupsen is zij de eenige, welke voor den winter de chrysalide levert. Wilt ge ze zoeken, trek dan een paar dikke wollen wanten aan; dat helpt vooreerst tegen de kou en ten tweede tegen het steken en schrappen van het riet, pijnlijke operaties bij winterweer! Ook moeten er heel wat stoppels opengemaakt worden om een tiental te bemachtigen, want *Meliana*-rupsen leven nogal verspreid. Mijne vindplaats is een griendje, aangewonnen zompland van een voormaligen boezem. Een

heerlijk stukje grond vol elzen, esschen, wilgen, populieren, enkele iepen en meidoorns. De laatste zijn natuurlijk gezaaid door vogels. Het is circa vier minuten lang en 12 Meter breed, met een moerasje middenin, en stelt een reusachtige O voor. Om de twee jaren wordt het hout voor de helft gehakt. De elzen krijgen dan weer jonge scheuten, de bladeren zijn groot, lichtgroen en kleverig, wat welaan het meerdere licht zal te wijten zijn. Op 3 Augustus van het vorige jaar klopte ik dat jonge gedoe uit en vond mooie groene, grijsgroene en zwarte rupsjes met vijf lichte langslijnen. Zij hadden gaten in de bladeren gegeten, evenals larven van bladwespen doen en antwoordden op den naam *Pyrrhia umbra* Hfn, eene soort welke nog niet in mijne collectie voorkwam. Op dienzelfden dag ving ik tusschen het riet in het moerasje, dat aan beide kanten beschaduwd wordt, een drietal *Pararge aegeria* L., iets donkerder van kleur dan de heidevlinders en tevens smaakte ik nog het genoegen een *Geometra papilionaria* L. te verschalken. Die *Pararge*'s hadden zeker een gunstig jaar, want ook te Oud Beierland en Dordrecht zijn zij gesnapt. Het genoemde griendje bevatte bij verdere exploitatie nog andere schatten. Op Woensdag 4 Juli en Zaterdag 7 Juli vond ik bij elkaar elf poppen van *Nonagria dissoluta*, var. *arundineta* Schm., eene ontdekking, om iederen verzamelaar te doen water tanden. De popjes, want ze waren maar klein, hebben twee glinsterende, zwarte kraaltjes op de plaats der oogen, staan altijd op den kop in de lange ruimte, en zijn ook in het dikke riet te vinden, hoewel het meerendeel de dunne rietstengels bewoont. Toen ik zoo met mijne vetleeren aan den kant zat te plonsen, trok ik een geheel verdord stengel uit het slobber en 'k begreep niet, waarom dat ding zoo erg dood was. Maar jawel, in het onderste lid zat een gelig, met zwarte puntjes besprenkeld rupsje van *Calamia lutosa* Hb. Het moest nog heel wat groeien, en 'k begreep, dat de worstelstok tot voedsel zou moeten dienen. Daarom heb ik de kweekerij tot een volgend jaar uitgesteld. De populieren kregen ook hunne beurt van het napluizen. Tusschen twee bladeren ingesponnen, werden op 23 Augustus en volgende dagen rupsen van *Pygaera curtala* L. en *Cymatophora octogesima* Hb. aangetroffen. In de takken huisden *Sciapteron tabaniformis* Rott. De verblijfplaats viel terstond in het oog door de eironde aanzwelling van de dunnere en eene zijdelingsche bijgroei van de dikke takken. De larven voeden zich met het merg en moeten zich eveneens omkeeren, alvorens te kunnen verpoppen. Het vlieg gat komt in de knoest uit. De cocon wordt van vezels gesponnen, vermoedelijk excrementen, en de pop is gelijk van vorm met die van *Cossus*, *Zeuzera* enderg. Kleur bruinachtig-geel en eenigszins gebogen. 't Vorig jaar had ik een drietal meegenomen, omdat ik ze voor *S. carcharias* of populierbok had aangezien, en op een goeden morgen zag ik de *Sesia* in de doos! Zoo levert

Gal van Sciapteron tabaniformis Rott.
dunne tak.

moeder natuur aan onwetende mensen blijde verrassingen!

De esschen in het meer genoemde griendje leverden niet veel op. Nooit kwam ik er, of ze werden uitgeklopt, maar behalve een jonge rups van *Ourapteryx sambucaria* L. viel